ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τρόπος αποστολής: μέσω email

Αθήνα, 21-10-2026

Αριθ. Πρωτ.: 4689

Γενική Διεύθυνση Γραμματείας
Διεύθυνση Εποπτικού Έργου
Τμήμα Γνωμοδοτικού – Συμβουλευτικού Έργου και Μέσων Συμμόρφωσης
Πληροφορίες: Χαρίκλεια Ζ. Λάτσιου
Τηλέφωνο: 210 6475
Email:@dpa.gr

Προς
Υπουργείο Εσωτερικών
Γραμματεία Υπουργού
Βασ. Σοφίας 15, ΤΚ 106 74 Αθήνα
ypourgos@ypes.gov.gr

Θέμα: Παρατηρήσεις της Αρχής επί σχεδίου κοινής υπουργικής απόφασης του Υπουργείου Εσωτερικών κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 182 ν. 5314/2026 αναφορικά με τη διεξαγωγή δημοτικού δημοψηφίσματος με πρωτοβουλία των δημοτών του οικείου δήμου κατ' εφαρμογή του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026

Σχετικό: *Το από 10.09.2026 (και με αρ. πρωτ. ΑΠΔ Γ/ΕΙΣ/13575/11.09.2026) μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Υπουργείου.*

Με το ανωτέρω σχετικό το Υπουργείο Εσωτερικών υποβάλλει, μεταξύ άλλων, σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 182 ν. 5314/2026 (ΦΕΚ Α΄ 103, 29.06.2026) με θέμα: «*Καθορισμός α) τεχνικών προδιαγραφών της πύλης υποβολής αιτήματος δημοψηφίσματος και συγκέντρωσης αιτήσεων εκλογέων για τη διενέργεια δημοψηφίσματος της παρ. 3 του άρθρου 173 του ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Α'103), β) ηλεκτρονικού παραβόλου για την ενεργοποίηση της διαδικασίας συλλογής υπογραφών εκλογέων και γ) κάθε άλλου*

θέματος σχετικού με την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 173» και ζητεί τη γνώμη της Αρχής σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 1 στοιχ. γ΄ ν. 4624/2019. Παράλληλα, το Υπουργείο ζητεί την επίσπευση εξέτασης του σχεδίου ΚΥΑ, με την αιτιολογία ότι ο χρόνος έκδοσής της είναι κρίσιμος προκειμένου να αναπτυχθούν έγκαιρα οι εφαρμογές που απαιτούνται για την τήρηση των προθεσμιών των οικείων διατάξεων του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης[1].

Έχοντας υπόψη την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2992/31.10.2024 απόφαση του Προέδρου περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων μονοπρόσωπου οργάνου σε μέλη της Αρχής και σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από τις διατάξεις των άρθρων 57 παρ. 1 στοιχ. γ΄ ΓΚΠΔ 2016/679[2], 13 παρ. 1 στοιχ. γ΄ ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α΄ 137)[3] προκύπτει η συμβουλευτική αρμοδιότητα της Αρχής επί ρυθμίσεων, οι οποίες πρόκειται να περιληφθούν σε νόμο, και οι οποίες αφορούν σε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ακολούθως, με το άρθρο και 11 παρ. 8 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής (ΦΕΚ Β΄ 879/25.02.2022), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει[4], προβλέφθηκε ότι, προκειμένου η άσκηση της ανωτέρω αρμοδιότητας της

[1] Σύμφωνα με την άρθρο 182 παρ. 5 ν. 5314/2026 τάσσεται εξάμηνη προθεσμία για την έκδοση της προβλεπόμενης ΚΥΑ.

[2] Το άρθρο 57 ΓΚΠΔ προβλέπει: *«1. Με την επιφύλαξη των άλλων καθηκόντων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, κάθε εποπτική αρχή στο έδαφός της: (…) γ) συμβουλεύει, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους, το εθνικό κοινοβούλιο, την κυβέρνηση και άλλα όργανα και οργανισμούς για νομοθετικά και διοικητικά μέτρα που σχετίζονται με την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας (…)*».

[3] Το άρθρο 13 ν. 4624/2019 ορίζει: «*1. Επιπλέον των καθηκόντων της δυνάμει του άρθρου 57 του ΓΚΠΔ , η Αρχή (…) γ)παρέχει γνώμη για κάθε ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η διαβούλευση πραγματοποιείται κατά το στάδιο εκπόνησης της ρύθμισης σε χρόνο και με τρόπο που καθιστά εφικτή την έγκαιρη διατύπωση γνώμης από την Αρχή και τη σχετική διαβούλευση επί του περιεχομένου του σχεδίου ρύθμισης*».

[4] Το άρθρο 11 παρ. 8 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής προβλέπει: «*Η Αρχή επιλαμβάνεται αιτημάτων παροχής γνώμης για ρύθμιση που πρόκειται να περιληφθεί σε νόμο ή σε κανονιστική πράξη, η οποία αφορά επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον υποβάλλονται με τρόπο που καθιστά εφικτή την έγκαιρη διατύπωση γνώμης από την Αρχή και τη σχετική διαβούλευση επί του περιεχομένου του σχεδίου ρύθμισης. Συγκεκριμένα, το αίτημα πρέπει να συνοδεύεται από εμπεριστατωμένο υπόμνημα το οποίο να περιέχει τουλάχιστον τα εξής: α) περιγραφή των πράξεων*

Αρχής να είναι αποτελεσματική, πρέπει να υποβάλλεται τεκμηριωμένο αίτημα κατά το στάδιο διαμόρφωσης της ρύθμισης, με ουσιώδη στοιχεία των προτεινόμενων ρυθμίσεων και να παρέχεται εύλογος χρόνος στην Αρχή για την διατύπωση τεκμηριωμένων απόψεων. Οι ανωτέρω προϋποθέσεις για το παραδεκτό των αιτημάτων παροχής γνώμης διαλαμβάνονται και στις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2026 από 10.03.2026 που εξέδωσε η Αρχή για την καλή νομοθέτηση σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα[5].

Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη το σχέδιο ΚΥΑ κατ' εξουσιοδότηση παρ. 5 του άρθρου 182 ν. 5314/2026 που υποβάλλεται στην Αρχή από το Υπουργείο Εσωτερικών χωρίς αυτό να συνοδεύεται από τεκμηριωμένο αίτημα με ουσιώδη στοιχεία των προτεινόμενων ρυθμίσεων σύμφωνα με τα ανωτέρω προβλεπόμενα στο άρθρο 11 παρ. 8 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής, ενόψει της προθεσμίας από τη διάταξη αυτή η Αρχή προβαίνει στις ακόλουθες καταρχήν παρατηρήσεις:

Το Μέρος Α' (άρθρα 106-183) του ν. 5314/2026, υπό τον τίτλο «*Σύστημα διακυβέρνησης δήμων και περιφερειών*», διαρθρώνεται σε δέκα (10) Κεφάλαια (Α΄ - Ι΄). Στο Κεφάλαιο Θ΄ με τίτλο «*Συμβουλευτικό δημοτικό δημοψήφισμα*» ρυθμίζονται τα τοπικά

επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τις οποίες ζητείται η γνώμη της Αρχής, β) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο με την σχεδιαζόμενη ρύθμιση επιτυγχάνονται οι γενικές αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 5 του ΓΚΠΔ ή στο άρθρο 45 του ν. 4624/2019, ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης. Η Αρχή παρέχει τη γνώμη της εντός χρονικού διαστήματος ενός μηνός, από την λήψη του αιτήματος ή δεκαπέντε (15) ημερών σε περίπτωση αιτημάτων τα οποία χαρακτηρίζονται αιτιολογημένα ως αιτήματα με επείγοντα χαρακτήρα. Οι εν λόγω προθεσμίες αναστέλλονται όταν η Αρχή ζητά περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με το περιεχόμενο του σχεδίου ρύθμισης και έως τη λήψη απάντησης. Ο χρόνος παροχής της γνώμης της Αρχής σε μη επείγοντα αιτήματα μπορεί να παραταθεί κατά δεκαπέντε (15) ημέρες με έγκριση του Προέδρου της Αρχής. Στην τελευταία περίπτωση, ενημερώνεται ο αιτών φορέας για την εν λόγω παράταση».

[5] Βλ. ιδίως σελ. 1 και 16 των ΚΓ 1/2026 της Αρχής διαθέσιμες στο σύνδεσμο https://www.dpa.gr/sites/default/files/2026-03/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%B5%CF%82_%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%AD%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%AE%CF%82_%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CE%AD%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_FINAL_10.03.2026.pdf

δημοψηφίσματα (άρθρα 173-181) και με το Κεφάλαιο Ι΄ τίθενται εξουσιοδοτικές και μεταβατικές διατάξεις (άρθρα 182-183). Ειδικότερα, το άρθρο 173 ν. 5314/2026 με τίτλο «*Αντικείμενο δημοτικού δημοψηφίσματος και πρωτοβουλία για τη διεξαγωγή του*» ρυθμίζει το αντικείμενο του δημοτικού δημοψηφίσματος και την πρωτοβουλία για την διεξαγωγή του, η οποία ανήκει είτε στο οικείο δημοτικό συμβούλιο (παρ. 2 άρθρου 173), είτε με πρωτοβουλία δημοτών του οικείου δήμου (παρ. 3 άρθρου 173), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του νόμου. Συγκεκριμένα, το άρθρο 173 παρ. 3 προβλέπει: «*Δημοτικό δημοψήφισμα για τα θέματα της παρ. 1*[6] *μπορεί να διεξαχθεί και με πρωτοβουλία δημοτών του οικείου δήμου. Για να εισαχθεί το αίτημα στο δημοτικό συμβούλιο για τη λήψη απόφασης, με απλή πλειοψηφία των παρόντων, απαιτείται να υπάρχει η υπογραφή του αιτήματος του δημοψηφίσματος από αριθμό εγγεγραμμένων εκλογέων του οικείου δήμου, ο οποίος δεν μπορεί να είναι μικρότερος του δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού των εγγεγραμμένων εκλογέων. Η υποβολή του αιτήματος και η διαδικασία συγκέντρωσης των υπογραφών γίνονται σε ειδική ψηφιακή πύλη. Πριν από την έναρξη συλλογής υπογραφών, ο Επόπτης Νομιμότητας ελέγχει το περιεχόμενο του αιτήματος ως προς τις προϋποθέσεις της παρ. 1*». Ακολούθως, στο άρθρο 178 ν. 5314/2026 προβλέπεται ότι το δημοτικό δημοψήφισμα διεξάγεται με ηλεκτρονική ψηφοφορία, σε συνεργασία με το Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.), ενώ στο άρθρο 179 ν. 5314/2026 ορίζεται ότι η διεξάγουσα αρχή του δημοτικού δημοψηφίσματος, η οποία έχει την αποκλειστική ευθύνη για την προετοιμασία, διεξαγωγή και εξαγωγή του αποτελέσματος είναι ο Δήμος. Περαιτέρω, και σε σχέση με την πρόβλεψη διεξαγωγής δημοτικού δημοψηφίσματος με πρωτοβουλία των δημοτών κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 173 ν. 5314/2026, το οποίο συνιστά το αντικείμενο του σχεδίου ΚΥΑ που υποβάλλεται στην Αρχή, η εξουσιοδοτική διάταξη του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026 προβλέπει: «*Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται*

[6] Η παρ. 1 του άρθρου 173 ν. 5314/2026 ορίζει: «*Οι δήμοι δύνανται να προκηρύσσουν συμβουλευτικό δημοψήφισμα για κάθε θέμα αποκλειστικής αρμοδιότητάς τους, εκτός από ζητήματα δημοσιονομικής διαχείρισής τους, επιβολής τελών, ανακαθορισμού του αριθμού, των ορίων τους και αντίστοιχα ανακαθορισμού του αριθμού και των ορίων των δημοτικών κοινοτήτων της χώρας*».

εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές της πύλης υποβολής αιτήματος δημοψηφίσματος, συγκέντρωσης αιτήσεων εκλογέων για τη διενέργεια δημοψηφίσματος της παρ. 3 του άρθρου 173, περί αντικείμενου δημοτικού δημοψηφίσματος και πρωτοβουλίας για τη διεξαγωγή του και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ίδια απόφαση, δύναται να ορίζεται ηλεκτρονικό παράβολο για την ενεργοποίηση της διαδικασίας συλλογής υπογραφών των εκλογέων, το οποίο δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ και επιστρέφεται, εφόσον συγκεντρωθεί ο αριθμός υπογραφών του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 173». Τέλος, στο Βιβλίο Έκτο (άρθρα 728-774) του νόμου αυτού υπό τον τίτλο «*Προβλέψεις γενικής εφαρμογής του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης*», και συγκεκριμένα στο Μέρος Β΄ (άρθρα 753-756), υπό τον τίτλο «*Κύρωση Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας για το δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις τοπικής αρχής*» με τα άρθρα 753-754 αίρονται ιδίως οι επιφυλάξεις του ν. 1850/1989 αναφορικά με την κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας και του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του ως άνω Χάρτη, το οποίο αφορά στο δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις τοπικής αρχής, ενώ με τα άρθρα 755-756 εισάγονται ρυθμίσεις σχετικά με την εφαρμογή της κύρωσης του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας για το δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις τοπικής αρχής[7].

Κατ' ακολουθία τούτων υποβάλλεται στην Αρχή το προς δημοσίευση σχέδιο κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατ' εξουσιοδότηση της διάταξης του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026, χωρίς ωστόσο πρώτον (1ον) η διάταξη αυτή να παρέχει σχετική εξουσιοδότηση προς τον συνυπογράφοντα το σχέδιο ΚΥΑ Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών[8]. Εξάλλου, το Υπουργείο Εσωτερικών δεν συνοδεύει το

[7] Το κείμενο του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι διαθέσιμα στο σύνδεσμο https://rm.coe.int/european-charter-of-local-self-government-grc-cypriot-a6/1680a19f12

[8] Βλ. και αιτιολογική έκθεση ν. 5314/2026 σελ. 1221, διαθέσιμη στο σύνδεσμο https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/13330705.pdf

εξεταζόμενο σχέδιο ΚΥΑ με αιτιολογημένο αίτημα, που να προσδιορίζει τα ειδικότερα ζητήματα προς ρύθμιση, τα οποία θα εξουσιοδοτούνταν να υπογράψει ο συνυπογράφων το σχέδιο ΚΥΑ Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς του[9].

Περαιτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 2 σχεδίου ΚΥΑ, προβλέπεται η ανάπτυξη από το Υπουργείο Εσωτερικών της ειδικής ψηφιακής πύλης του άρθρου 173 παρ. 3 εδαφ. γ΄ ν. 5314/2026, σε ιστότοπο του Υπουργείου (https://topikodimopsifisma.ypes.gov.gr), η οποία σχεδιάζεται να είναι προσβάσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ-gov.gr), ενώ υπάρχει σχετική πρόβλεψη για την προσβασιμότητα στην πύλη αυτή και από άτομα με αναπηρία. Το άρθρο 3 του σχεδίου ΚΥΑ προβλέπει τις προϋποθέσεις του αιτούντος δημότη για την υποβολή δημοτικού δημοψηφίσματος στην ενιαία ψηφιακή πύλη στην παρ. 1[10], τη διαδικασία αυθεντικοποίησης του αιτούντος δημότη στις παρ. 2, 3 και 4[11]. Ακολούθως, στην παρ. 5 άρθρου 3 του σχεδίου ΚΥΑ προβλέπεται η καταχώριση του ερωτήματος ή των ερωτημάτων του αιτούντος το δημοψήφισμα δημότη καθώς και οι εναλλακτικές απαντήσεις, ενώ προβλέπεται (παρ. 5 εδ. β’) ότι για τα ερωτήματα (αιτήματα

[9] Δοθέντος, ιδίως, του ότι το ανώτατο ύψος του ηλεκτρονικού παραβόλου για την ενεργοποίηση της διαδικασίας συλλογής υπογραφών των εκλογέων έχει ρυθμιστεί με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 182 ν. 5314/2026, στο δε εξεταζόμενο σχέδιο της ΚΥΑ η σχετική πρόβλεψη των άρθρων 3 παρ. 6 και 5 παρ. 1 του σχεδίου ΚΥΑ για τον καθορισμό δύο διακριτών ηλεκτρονικών παραβόλων, και τα οποία προβλέπεται ότι επιστρέφονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 σχεδίου ΚΥΑ στον αιτούντα δημότη, δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό ύψους δύο χιλιάδων ευρώ (2.000) ευρώ στην εξουσιοδοτική ρύθμιση του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026.

[10] Ήτοι, εγγεγραμμένος δημότης στον βασικό εκλογικό κατάλογο εφόσον έχει εγγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας [Ε.Μ.Επ.] της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

[11] Με τη χρήση προσωπικών κωδικών διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης – taxisnet, την αυτοματοποιημένη επιβεβαίωση από τον βασικό εκλογικό κατάλογο του οικείου δήμου και την αυτοματοποιημένη εγγραφή στην ενιαία ψηφιακή πύλη του Ειδικού Εκλογικού Αριθμού, επωνύμου, ονόματος, πατρωνύμου, μητρωνύμου, ημερομηνίας γέννησης και δήμου εγγραφής, την άντληση από το Ε.Μ.Επ. του αριθμού κινητού τηλεφώνου και της διεύθυνσης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του αιτούντος δημότη για την αποστολή κωδικό μια χρήσης [One Time Password – OTP], τον οποίο συμπληρώνει ο αιτών δημότης σε ειδικό πλαίσιο κειμένου στην ενιαία ψηφιακή πύλη.

δημοψηφίσματος) ισχύουν οι προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 175 ν. 5314/2026[12]. Ακόμα, στην παρ. 7 άρθρου 3 σχεδίου ΚΥΑ προβλέπεται ότι πριν από την υποβολή του αιτήματος του δημότη για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος ο τελευταίος βεβαιώνει την ακρίβεια των προσωπικών του στοιχείων, καθώς και ότι συναινεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Στην ίδια παράγραφο προβλέπεται ακόμα ότι: «*Στην επεξεργασία του πρώτου εδαφίου περιλαμβάνεται η δημοσιοποίηση του ονόματος, του επωνύμου, του αρχικού γράμματος του πατρωνύμου και του αρχικού γράμματος του μητρωνύμου του δημότη στην πύλη του άρθρου 2, εφόσον το αίτημα διεξαγωγής δημοψηφίσματος εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 4*». Ακολούθως, στο άρθρο 4 του σχεδίου ΚΥΑ προβλέπεται ο έλεγχος της νομιμότητας του περιεχομένου του αιτήματος διεξαγωγής με την αποστολή του αιτήματος του δημότη στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α (Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α.) (παρ. 1 και 2), καθώς και την ενημέρωση του αιτούντος δημότη για το αποτέλεσμα του ελέγχου νομιμότητας με γραπτό μήνυμα μέσω του συστήματος αποστολής μηνυμάτων της ΕΨΠ «Gov.gr Messenger» του άρθρου26Α ν. 4727/2020 (παρ. 4 τελ. εδάφιο). Στο άρθρο 5 του σχεδίου ΚΥΑ ρυθμίζεται η διαδικασία συλλογής υπογραφών για τη συμπλήρωση του ποσοστού 10% των εγγεγραμμένων δημοτών του άρθρου 173 παρ. 3 στοιχ. β΄ ν. 5314/2026. Συγκεκριμένα, προβλέπεται η κατάθεση δεύτερου παραβόλου διαφορετικού ύψους, ανάλογου με τον πληθυσμό του οικείου Δήμου, από τον αιτούντα δημότη (παρ. 1), η δημοσιοποίηση του αιτήματος διεξαγωγής του δημοψηφίσματος στην ενιαία ψηφιακή πύλη του άρθρου 173 παρ. 3 εδ. γ΄ ν. 5314/2026 για ορισμένο χρονικό διάστημα (παρ. 2), η διαδικασία αυθεντικοποίησης των εκλογέων του Δήμου (παρ. 4), αυτοματοποιημένης επιβεβαίωσης των εκλογέων και αυτοματοποιημένης εγγραφής των στοιχείων τους[13] στην ενιαία ψηφιακή πύλη (παρ. 4 και 5). Περαιτέρω,

[12] Το άρθρο 175 παρ. 2 ν. 5314/2026 προβλέπει: «*Το ερώτημα ή τα ερωτήματα στα οποία θα κληθούν να απαντήσουν οι εκλογείς πρέπει να είναι κατά το δυνατόν πλήρη, αμερόληπτα, σύντομα και σαφή. Η προτίμηση του εκλογικού σώματος εκφράζεται επί δύο (2) εκ των προτέρων καθορισμένων απαντήσεων, είτε με τη χρήση των όρων «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» και άλλων συναφών, είτε με την επιλογή μεταξύ δύο (2) προτεινόμενων λύσεων ή επιλογών*».

[13] Ήτοι των: Ειδικού Εκλογικού Αριθμού, επωνύμου, ονόματος, πατρωνύμου, μητρωνύμου, ημερομηνίας γέννησης και δήμου εγγραφής (παρ. 5 άρθρου 5 σχεδίου ΚΥΑ).

προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 5 του σχεδίου ΚΥΑ: «*Ο εκλογέας δηλώνει σε ειδικό πεδίο της πύλης του άρθρου 2 τη συνυπογραφή του αιτήματος δημοψηφίσματος, βεβαιώνει ότι όλα τα αναγραφόμενα στοιχεία του είναι ακριβή και συναινεί στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων. Πριν από την επικύρωση της υποστήριξής του για τη διενέργεια του δημοψηφίσματος, αποστέλλεται, με σύντομο μήνυμα (SMS), κωδικός μιας χρήσης (One Time Password OTP), στο κινητό της παρ. 6, τον οποίο ο εκλογέας συμπληρώνει στο ειδικό πλαίσιο κειμένου. Μη επαλήθευση οποιουδήποτε εκ των ανωτέρω στοιχείων δεν επιβεβαιώνει την υποστήριξη του εκλογέα*». Τέλος, στο άρθρο 7 του σχεδίου ΚΥΑ με τίτλο «επεξεργασία προσωπικών δεδομένων» αποδίδονται οι ρόλοι των υπευθύνων επεξεργασίας, του Υπουργείου Εσωτερικών (παρ. 1) και του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (παρ. 2), προσδιορίζονται οι κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων (παρ. 3) καθώς και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία (παρ. 4) ανά σκοπό επεξεργασίας (παρ. 5), προσδιορίζεται η νομική βάση της επεξεργασίας (παρ. 6) και ο χρόνος τήρησης των δεδομένων (παρ. 7).

Με τις σχεδιαζόμενες αυτές ρυθμίσεις στο υποβληθέν από το Υπουργείο Εσωτερικών σχέδιο ΚΥΑ επιχειρείται να διασφαλιστεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 102 παρ. 1 Σ η πραγμάτωση του κατ' εξοχήν αμεσοδημοκρατικού θεσμού της δυνατότητας διεξαγωγής δημοψηφίσματος σε δημοτικό επίπεδο κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας, μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026. Ήδη, με τις ρυθμίσεις των άρθρων 133 – 151 ν. 4555/2018 (ΦΕΚ Α΄ 133) κρίθηκε αναγκαίο να ρυθμιστούν διά νόμου οι διατάξεις που ρυθμίζουν πλήρως και ευθέως το δημοκρατικό θεσμό διεξαγωγής τοπικού δημοψηφίσματος με λαϊκή πρωτοβουλία[14], χωρίς να παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση στην κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση, για κάθε ζήτημα που αφορά στην πραγμάτωση του

[14] Με τις οποίες καταργήθηκε η δυνατότητα διεξαγωγής δημοψηφίσματος σε τοπικό επίπεδο με τη διάταξη του άρθρου 216 ν. 3463/2006 (ΦΕΚ Α΄114).

εν λόγω θεσμού[15]. Επιπρόσθετα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους προσφάτως επί σχετικού αιτήματος του Υπουργείου Εσωτερικών με την υπ' αρ. 22/2026 Γνωμοδότησή του διαπίστωσε ότι για την κίνηση της διαδικασίας έκδοσης απόφασης του άρθρου 134 παρ. 2 ν. 4555/2018 περί διενέργειας δημοτικού δημοψηφίσματος σε ηλεκτρονική πλατφόρμα ιδιωτικής ιστοσελίδας ομάδας πολιτών, η συμπλήρωση του ονόματος, επωνύμου, πατρωνύμου, μητρωνύμου και έτους γεννήσεως, χωρίς εγκεκριμένη ψηφιακή υπογραφή ή σύνδεση με πιστοποιημένους κωδικούς, δεν συνιστά την κατά νόμο απαιτούμενη και ταυτοποιήσιμη ως προς τον αιτούντα δήλωση βουλήσεως απευθυνόμενη στην αρμόδια διοικητική αρχή, και εν προκειμένω στο δημοτικό συμβούλιο του ενδιαφερόμενου Δήμου[16]. Κατ' ακολουθία τούτων, η πρόβλεψη της ενιαίας ψηφιακής πύλης του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026 και η συνακόλουθη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 2 παρ. 1 ΓΚΠΔ και 2 ν. 4624/2019) των ενδιαφερομένων δημοτών για την ενεργοποίηση της δυνατότητας διεξαγωγής τοπικού δημοψηφίσματος κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας εξυπηρετεί καταρχήν την πραγμάτωση του τεκμηρίου αρμοδιότητας για τη διοίκηση τοπικών υποθέσεων υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 102 παρ. 1 Σ.

Ακολουθώντας το τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των Δήμων για την έννοια των τοπικών υποθέσεων, και ανεξαρτήτως πάντως της προβληματικής που απασχολεί τη θεωρία και τη νομολογία και η οποία κρίνεται ad hoc[17] αναφορικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ οργάνων της κεντρικής διοίκησης και των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης δυνάμει των άρθρων 102 και 43 Σ, με τις ρυθμίσεις του κεφαλαίου Θ' ν. 5314/2026 (άρθρα 173 – 181) προβλέπεται ότι το δημοτικό δημοψήφισμα διεξάγεται με

[15] Βλ. αιτιολογική έκθεση νόμου 4555/2018 σελ. 584 διαθέσιμο στο σύνδεσμο https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24/m-kleisth-eis.pdf

[16] Βλ. Γνωμοδότηση 22/2026 ΝΣΚ ιδίως σκ. 21 και 24 διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΝΚΣ στο σύνδεσμο https://www.nsk.gr/web/nsk/anazitisi-gnomodoteseon#

[17] Βλ. σχετικώς Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί του νομοσχεδίου «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης», ιδίως Κεφ. ΙΙ. Γενικές Παρατηρήσεις σελ. 15 επ., διαθέσιμη στο σύνδεσμο https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/7b24652e-78eb-4807-9d68-e9a5d4576eff/13341358.pdf

ηλεκτρονική ψηφοφορία (άρθρο 178 παρ. 1), ότι διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία (άρθρο 178 παρ. 2), καθώς και ότι διεξάγουσα αρχή του δημοτικού δημοψηφίσματος είναι ο Δήμος, ο οποίος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την προετοιμασία, τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος, καθώς και την εξαγωγή του αποτελέσματος (άρθρο 179 παρ. 1). Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 173 παρ. 3 ν. 5314/2026 δεν προσδιορίζεται ο φορέας (ήτοι όργανο της κρατικής διοίκησης ή όργανο της τοπικής αυτοδιοίκησης), υπό την ευθύνη και την εποπτεία του οποίου αναπτύσσεται και λειτουργεί η ενιαία ψηφιακή πύλη για την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των δημοτών κατά την διεξαγωγή ηλεκτρονικού δημοτικού δημοψηφίσματος[18]. Ωστόσο, στο άρθρο 7 του εξεταζόμενου σχεδίου ΚΥΑ, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026, ορίζονται δύο (2) διακριτοί υπεύθυνοι επεξεργασίας, ήτοι το Υπουργείο Εσωτερικών για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του αιτούντος (δημότη) τη διενέργεια δημοτικού δημοψηφίσματος και τους συνυπογράφοντες αυτό (δημότες), με σκοπό τη λειτουργία της πύλης του άρθρου 2 για την υλοποίηση της δυνατότητας υποβολής αιτήματος διεξαγωγής δημοτικού δημοψηφίσματος (παρ. 1) και το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ως προς την πρόσβαση, την επεξεργασία και τη διατήρηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για τις υπηρεσίες αυθεντικοποίησης και διαλειτουργικότητας με σκοπό την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (ΕΨΠ gov.gr), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4727/2020 και, εν προκειμένω, με τους σκοπούς που περιγράφονται στην παρ. 5, καθώς και με το άρθρο 84 του ίδιου νόμου (παρ. 2).

[18] Σημειώνεται ότι με το νόμο 5314/2026 κυρώθηκε, όπως προαναφέρθηκε, το Πρόσθετο Πρωτόκολλο του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας για το δικαίωμα συμμετοχής στις υποθέσεις τοπικής αρχής, από τα άρθρα 1 και 2 του οποίου προκύπτει, ότι κάθε διατύπωση, όρος ή περιορισμός στην άσκηση του δικαιώματος συμμετοχής στις υποθέσεις της τοπικής αρχής (άρθρο 1 5.1.) όπως είναι τα τοπικά δημοψηφίσματα (άρθρο 2 παρ. 2 ii) πρέπει να προβλέπεται από το νόμο και να συνάδει με τις διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 28 παρ. 1 Σ.

Ενόψει της ανωτέρω αναφερθείσας προβληματικής αναφορικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ οργάνων κεντρικής διοίκησης και των οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης (άρθρα 43 και 102 Σ), και δυνάμει της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026 παρατηρείται δεύτερον (2ον) ότι βασικά χαρακτηριστικά της σκοπούμενης επεξεργασίας στο άρθρο 7 σχεδίου ΚΥΑ, ήτοι του υπευθύνου επεξεργασίας, των κατηγοριών των δεδομένων που υποβάλλονται σε επεξεργασία, του χρονικού διαστήματος διατήρησης των δεδομένων καθώς και των αποδεκτών ή των κατηγοριών των αποδεκτών των δεδομένων προσδιορίζονται το πρώτον με το υποβαλλόμενο σχέδιο ΚΥΑ, το οποίο ενδέχεται να συνιστά υπέρβαση των ορίων της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 182 παρ. 5 ν. 5314/2026, σύμφωνα με το άρθρο 43 παρ.2 εδ. β΄ Σ.

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω αναφερόμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίο Θ (άρθρα 173 -181) ν. 5314/2026 με τις οποίες καθιερώνεται τεκμήριο αρμοδιότητας υπέρ των Δήμων για την διεξαγωγή συμβουλευτικού δημοψηφίσματος κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας, το οποίο διενεργείται με ηλεκτρονική μυστική ψηφοφορία, συναφώς επισημαίνεται το Υπουργείο Εσωτερικών σκόπιμο είναι τρίτον (3ον) να επανεξετάσει τον προσδιορισμό των υπευθύνων επεξεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις Κατευθυντήριες Γραμμές 1/2026 της Αρχής[19]. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 173 – 181 ν. 5314/2026 φαίνεται ότι το Υπουργείο Εσωτερικών αναλαμβάνει να υλοποιήσει την ενιαία ψηφιακή πύλη του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026 προς τα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης της επικράτειας, ενώ οι Δήμοι έχουν ως υπεύθυνοι επεξεργασίας την αποκλειστική ευθύνη για την προετοιμασία, τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος και την εξαγωγή του αποτελέσματος σύμφωνα με το άρθρο 179 ν. 5314/2026. Προς διασφάλιση δε της

[19] Βλ. ιδίως ΚΓ 1/2026 της Αρχής, σημ. 3.4. σελ. 19 επ. με τις εκεί αναφερόμενες παραπομπές, διαθέσιμες στο σύνδεσμο https://www.dpa.gr/sites/default/files/2026-03/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B5%CF%85%CE%B8%CF%85%CE%BD%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%B5%CF%82_%CE%93%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%AD%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%AE%CF%82_%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%B8%CE%AD%CF%84%CE%B7%CF%83%CE%B7%CF%82_FINAL_10.03.2026.pdf

μυστικότητας κατά τη διεξαγωγή ηλεκτρονικής ψηφοφορίας κατ΄ άρθρο 178 ν. 5314/2026 πρέπει, ήδη κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση της ενιαίας ψηφιακής πύλης του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026 όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 2 του εξεταζόμενου σχεδίου ΚΥΑ (https://topikodimopsifisma.ypes.gov.gr), να ληφθεί μέριμνα, ώστε οι Δήμοι ως υπεύθυνοι επεξεργασίας για την διεξαγωγή της μυστικής ηλεκτρονικής ψηφοφορίας διενέργειας δημοψηφίσματος να μην αποκτούν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένων των δημοτών, ει μη μόνο στο αναγκαίο ποσοστό του 10% των εγγεγραμμένων εκλογέων του οικείου Δήμου σύμφωνα με το άρθρο 173 παρ. 3 ν. 5314/2026, καθώς και ότι η ταυτοποίηση των δικαιούμενων δημοτών προς διεξαγωγή δημοψηφίσματος και προς συμμετοχή στη διενέργειά του με τα προσωπικά δεδομένα που προσδιορίζονται στα άρθρα 3 παρ. 1-8 και 5 παρ. 2-7 του σχεδίου ΚΥΑ πραγματοποιείται μόνο προς τον σκοπό της επαλήθευσης της ταυτότητας των δικαιούμενων δημοτών και δεν υπάρχει καθ' οιοδήποτε τρόπο από τον οικείο Δήμο δυνατότητα συσχετισμού του ποσοστού των εγγεγραμμένων εκλογέων που θα συμμετάσχουν στην ηλεκτρονική ψηφοφορία του δημοψηφίσματος από τις διαλειτουργικότητες[20] που θα αναπτυχθούν από το Υπουργείο Εσωτερικών και από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης για τους σκοπούς επεξεργασίας που προσδιορίζονται στο άρθρο 7 του σχεδίου ΚΥΑ. Συνακόλουθα, το Υπουργείο Εσωτερικών οφείλει να επανεξετάσει την πρόβλεψη του άρθρου 7 παρ. 7 σχεδίου ΚΥΑ αναφορικά με τον προσδιορισμό του χρόνου διατήρησης των προσωπικών δεδομένων.

Παρατηρείται ακόμα ότι στο άρθρο 3 παρ. 7 σχεδίου ΚΥΑ προβλέπεται υποχρεωτική δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων[21] του αιτούντος τη διενέργεια δημοψηφίσματος δημότη στην ενιαία ψηφιακή πύλη του άρθρου 2 του σχεδίου νόμου (https://topikodimopsifisma.ypes.gov.gr), εφόσον το αίτημα διεξαγωγής

[20] Ιδίως σε συνεργασία με το ΕΔΥΤΕ ΑΕ σύμφωνα με το άρθρο 178 παρ. 1 ν. 5314/2026, τη ΓΓΠΣΨΔ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης κατ' άρθρο 3 παρ. 2 και 5 παρ. 4 σχεδίου ΚΥΑ, και το ΕΜΕπ της ΓΓΠΣΨΔ του άρθρου 3 παρ. 4 και 5 παρ. 6 σχεδίου ΚΥΑ.

[21] Ήτοι ονόματος, επωνύμου, αρχικού γράμματος του πατρωνύμου και αρχικού γράμματος μητρωνύμου.

δημοψηφίσματος εγκριθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 σχεδίου ΚΥΑ. Μάλιστα, η δημοσιοποίηση του ονόματος του αιτούντος δημότη κατά τη διατύπωση του άρθρου 3 παρ. 7 σχεδίου ΚΥΑ συνιστά όρο της προηγούμενης συναίνεσης του αιτούντος δημότη για την επεξεργασία των δεδομένων του πριν από την οριστική υποβολή του αιτήματος δημοψηφίσματος στην ενιαία ψηφιακή πύλη του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026. Επ' αυτού, λαμβάνοντας υπόψη τις διατυπώσεις του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α΄ - γ΄ ΓΚΠΔ, επισημαίνεται ότι η επιλογή για την προτεινόμενη υποχρεωτική δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων του αιτούντος δημότη κατόπιν σχετικής συγκατάθεσής του, απαιτείται να πληροί τις προϋποθέσεις για τη συγκατάθεση του άρθρου 7 ΓΚΠΔ, ώστε να δύναται να είναι πράγματι ελεύθερη, συγκεκριμένη, ρητή και εν πλήρει επιγνώσει σύμφωνα με το άρθρο 4 στοιχ. 11 ΓΚΠΔ και τις αιτιολογικές σκέψεις ιδίως 42, 43 και 51 ΓΚΠΔ. Δεδομένου ότι ο σκοπός της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων του αιτούντος δημότη συνίσταται στην δυνατότητα υποβολής αιτήματος διεξαγωγής δημοψηφίσματος, σύμφωνα με την προτεινόμενη παρ. 5 άρθρου 7 σχεδίου ΚΥΑ για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον κατ' άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ, σύμφωνα με την προτεινόμενη παρ. 6 του άρθρου 7 σχεδίου ΚΥΑ, επισημαίνεται αφενός τέταρτον (4^{ον}) ότι η υποχρεωτική δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων του αιτούντος δημότη δεν μπορεί να αποτελεί όρο έγκυρης συγκατάθεσης κατά τον ΓΚΠΔ που παρέχει για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στην ενιαία ψηφιακή πύλη για την διενέργεια δημοψηφίσματος. Αφετέρου δε υπογραμμίζεται πέμπτον (5^{ον}) ότι ενόψει του ανωτέρω προβαλλομένου σκοπού επεξεργασίας στο σχέδιο ΚΥΑ (παρ. 5 και 6 άρθρου 7) για την διεξαγωγή τοπικού δημοψηφίσματος κατόπιν πρωτοβουλίας δημότη/τών δεν απαιτείται η υποχρεωτική δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων των αιτούντων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην ενιαία ψηφιακή πύλη που σχεδιάζεται. Η διαπίστωση αυτή ενισχύεται από τις επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει στο δικαίωμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων η υποχρεωτική δημοσιοποίηση ονομαστικών δεδομένων του αιτούντος δημότη στις οικείες δημοτικές κοινότητες για τον σκοπό της διεξαγωγής δημοτικού δημοψηφίσματος κατόπιν λαϊκής πρωτοβουλίας.

Επομένως, το Υπουργείο οφείλει προς συμμόρφωση των άρθρων 5 παρ. 1 στοιχ. α΄- γ', 4 παρ. 11 και 7 ΓΚΠΔ να λάβει μέριμνα, ώστε κατά την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του αιτούντος δημότη στην ενιαία ψηφιακή πύλη για σκοπό της εκπλήρωσης καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον κατ΄ άρθρο 6 παρ 1 στοιχ. ε' ΓΚΠΔ να παρέχεται σχετική διακριτή (και ανεξάρτητη της επεξεργασίας στην ενιαία ψηφιακή πύλη) δυνατότητα επιλογής για την δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων του αιτούντος προς τον σκοπό της διεξαγωγής τοπικού δημοψηφίσματος, εφόσον ο ίδιος το επιθυμεί κατ' άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. α' ΓΚΠΔ. Συνακόλουθα, το Υπουργείο θα πρέπει να αναδιατυπώσει της παρ. 5 και 6 του άρθρου 7 σχεδίου ΚΥΑ.

Κατ' εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α΄ ΓΚΠΔ, το Υπουργείο σε σχέση με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των άρθρων 3 παρ. 7 και 5 παρ. 7 σχεδίου ΚΥΑ οφείλει έκτον (6ον) να αναρτήσει σχετικό ενημερωτικό κείμενο αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στην ενιαία ψηφιακή πύλη του άρθρου 173 παρ. 3 ν. 5314/2026 για το σκοπό της διεξαγωγής δημοτικού δημοψηφίσματος με πρωτοβουλία των δημοτών αναφορικά ιδίως με το είδος των δεδομένων που συλλέγονται, τη νομική βάση για την επεξεργασία των δεδομένων, τον χρόνο τήρησης των δεδομένων, τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων και πληροφορίες για τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τον υπεύθυνο προστασίας των δεδομένων.

Τέλος και σε σχέση με την πρόβλεψη του άρθρου 4 παρ. 1 και 2 του σχεδίου ΚΥΑ αναφορικά με την αποστολή του αιτήματος δημοψηφίσματος από την ενιαία ψηφιακή πύλη στην Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. (Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α.), μεταβατικώς δε στον Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 σχεδίου ΚΥΑ, σκόπιμο κρίνεται το Υπουργείο έβδομον (7ον) να διευκρινίσει την εγκαθίδρυση της αρμοδιότητας της Α.Υ.Ε. Ο.Τ.Α. για την νομιμότητα της διαβίβασης σ' αυτήν από την ενιαία ψηφιακή πύλη, ενόψει μεταξύ άλλων της

πρόβλεψης του άρθρου 215 ν. 3852/2010 σε σχέση και με τις αρμοδιότητες του Επόπτη Νομιμότητας του άρθρου 663 ν. 5314/2026[22].

Η Αρχή επιφυλάσσεται να εξετάσει στο μέλλον θέματα που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων του σχεδίου ΚΥΑ.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε σχετική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο εισηγητής	Το μέλος της Αρχής
Χαρίκλεια Ζ. Λάτσιου ΔΝ, Νομικός Ελεγκτής	Αικατερίνη Ηλιάδου Αν. Καθηγήτρια Δημοσίου Δικαίου Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

[22] Πρβλ. απόφαση ΣτΕ 63/2026 Γ’ Τμήμα, ιδίως σκ. 21 (ECLI:EL:COS:2026:0129A63.20E1023) διαθέσιμη σε ΝΟΜΟΣ.